

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www.vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

**IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA**

FEDERALNOG MINISTARSTVA RADA I SOCIJALNE SKRBI

na dan 31.12.2009. godine

Broj: 03-20/10

Sarajevo, travanj 2010. godine

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA RADA I SOCIJALNE SKRBI**

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Federalnog ministarstva rada i socijalne skrbi** za 2009. godinu (bilance stanja na dan 31. prosinca 2009. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvješća o izvršenju proračuna za godinu koja se završava na taj dan), te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijska izvješća.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Federalnog ministarstva rada i socijalne skrbi odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno posebnim propisima u Federaciji o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja Ministarstva sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima temeljem provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06), INTOSAI revizijskim standardima i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje sukladno važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima danim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju odabira revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizijsko mišljenje.

Kvalifikacija:

1. **Obveze u iznosu od 290.691.892 KM (obaveza prema PIO/MIO na ime već isplaćenih mirovina u iznosu od 180.979.871 KM; obaveza prema licima sa invaliditetom za izdata rješenja o uvođenju u pravo u iznosu od 108.055.580 KM i obaveza prema civilnim žrtvama rata u iznosu od 1.656.441 KM) koje se odnose na 2008. i 2009. godinu, iskazane su na poziciji „Ostali razgraničeni rashod“, što nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH. Navedene obveze predstavljaju više stvoreni izdatak, od sredstava odobrenih Proračunom FBiH za 2009. godinu. Iako su u toku godine poduzimane aktivnosti prema Vladi FBiH i Federalnom ministarstvu financija u cilju osiguranja potrebnih sredstava i pravilnog iskazivanja u finansijskim izvješćima, u toku fiskalne godine nije osiguran iznos potrebnih sredstava, tako ni**

obveze nisu evidentirane na odgovarajućoj poziciji sukladno zakonskim i ostalim propisima (točka 5.5.1., 5.5.2. i 5.5.3. Izvješća);

2. Krajem godine osigurana je centralna evidencija o izvršenim isplatama novčanih primanja civilnih žrtava rata, kako je definirano Naputkom o načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata i načinu vođenja evidencije o korisnicima prava donesenim sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o civilnim žrtvama rata i zaštite roditelja sa djecom. Međutim, sukladno članku 9. navedenog Zakona nije ostvaren adekvatan nadzor nad radom nadležnih službi koje su sukladno Naputku obvezne voditi, pratiti i evidentirati sve promjene od uticaja na ostvarivanje prava korisnika i o tome izvješćivati Ministarstvo. Navedeno je imalo za posljedicu isplate novčanih primanja osobama koje su to pravo izgubile (točka 5.5.3. Izvješća);
3. Nije ostvaren adekvatan upravni nadzor i kontrola namjenskog trošenja sredstava za ostvarivanje prava neratnih invalida sukladno članku 9. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o civilnim žrtvama rata i zaštite roditelja sa djecom. Nije ostvaren nadzor nad primjenom Naputka o načinu isplate novčanih primanja lica sa invaliditetom i načinu vođenja evidencije o korisnicima prava koji je donesen sukladno navedenom Zakonu, posebno u dijelu gdje je definiran postupak kojim su obvezni županijski centri za socijalni rad da vode, prate i evidentiraju sve promjene od uticaja na ostvarivanje prava, kao i obveza nadležnih službi da u definiranom roku obavijeste Ministarstvo o nastalim promjenama korisnika prava. Nepravovremeno obavješćavanje o nastalim promjenama imalo je za posljedicu isplate invalidnina korisniku prava nakon gubljenja tog prava (točka 5.5.1. Izvješća);
4. Ne poduzimanje adekvatnih aktivnosti na raspodjeli sredstava odobrenih Proračunom FBiH za 2009. godinu na poziciji „Transfera za provedbu Zakona zaštite od nasilja nad članovima obitelji“ u iznosu od 200.000 KM i „Transfera odvikavanja od ovisnosti“ u iznosu od 200.000 KM (točka 5.6. Izvješća);
5. Nije postupljeno sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH u dijelu pravilnog izbora najpovoljnijeg ponuđača i sklapanje Ugovora o pružanju i održavanju računarskih i informatičkih usluga u iznosu od 164.000 KM sa firmom COMP 2000 d.o.o. Sarajevo (5.5.5. Izvješća).

Mišljenje

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijska izvješća mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijska izvješća Federalnog ministarstva rada i socijalne skrbi po svim bitnim pitanjima, prikazuju istinito i objektivno, stanje imovine i obveza na dan 31. prosinac 2009. godine, rezultate poslovanja i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru finansijskoga izvješćivanja tj. Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

Finansijsko poslovanje Federalnog ministarstva rada i socijalne skrbi tijekom 2009. godine nije bilo u točkama 1., 2., 3. i 5, u svim materijalno značajnim aspektima sukladno važećoj zakonskoj regulativi.

Sarajevo: 02.04.2010. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	1
3.	REZIME	1
4.	OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2008.GODINU	3
5.	NALAZI I PREPORUKE	5
5.1	Sustav internih kontrola	5
5.2	Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva.....	6
5.3	Proračun za 2009. godinu	7
5.4	Tekući rashodi	8
5.4.1	Izdaci za materijal i usluge	8
5.5	Tekući transferi	9
5.5.1	Transfer za lica sa invaliditetom-neratni invalidi.....	9
5.5.2	Transfer za PIO/MIO-refundiranje isplaćenih sredstava za isplaćene mirovine pod povoljnijim uvjetima sukladno donesenim uredbama i zakonima.....	10
5.5.3	Transfer za civilne žrtve rata	12
5.5.4	Transfer podrška upošljavanju invalidnih lica	13
5.5.5	Transfer za implementaciju i uvođenje u prava neratnih invalida	13
5.6	Transfer za provedbu Zakona zaštite od nasilja nad članovima obitelji i Transfer odvikavanje od ovisnosti	15
5.7	Kapitalni transfer Rekonstrukcija ustanova za zbrinjavanje na nivou FBiH	15
5.8	Primjena Zakona o javnim nabavama BiH.....	15
5.9	Ostali nalazi.....	16
5.10	IT sustav.....	17
5.11	Popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2009. godine	17
6.	KOMENTAR	18
TABELA BR. 1.		1
Izvršenje proračuna Federalnog ministarstva rada i socijalne skrbi na dan 31.12.2009. godine		1

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA
FEDERALNOG MINISTARSTVA RADA I SOCIJALNE SKRBI
za 2009. godinu

1. UVOD

Ministarstvo rada i socijalne skrbi (u daljem tekstu Ministarstvo) formirano je temeljem Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine FBiH», broj 19/03, 38/05, 2/06, 8/06, 61/06). Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnosi na nadležnosti Federacije u oblasti socijalne skrbi, rada, mirovinskog i invalidskog osiguranja i to: politiku rada i zapošljavanja, radne odnose i prava iz radnog odnosa; zaštitu na radu; mirovinsko-invalidsko osiguranje; međunarodne konvencije sukladno Ustavu Bosne i Hercegovine, ugovori i bilateralni sporazumi iz oblasti rada i zapošljavanja; socijalnu sigurnost i solidarnost, zaštite civilnih žrtava rata; zaštitu lica sa invaliditetom; zaštitu porodice, usvojenje i starateljstvo; socijalnu zaštitu i druge poslove utvrđene zakonom.

Unutarnja organizacija i način rada Ministarstva, utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji. Radom Ministarstva rukovodi ministar i odgovoran je za rad, a sredstva za rad osiguravaju se u federalnom proračunu.

U Ministarstvu su na dan 31.12.2009. godine bila 83 uposlena. Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji predviđeno je 95 radnih mjesta, dok je za 84 uposlena odobren Proračun FBiH za 2009. godinu.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Vilsonovo šetalište br.10.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finacijska izvješća Ministarstva za 2009. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finacijskih izvješća je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finacijskim izvješćima koji su predmet revizije, tj. da li su finacijska izvješća, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazala finacijsko i materijalno stanje Ministarstva na dan 31.12.2009. godine, izvršenje Proračuna za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje sukladno važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finacijska izvješća sačinjena sukladno posebnim propisima o računovodstvu i finacijskom izvješćivanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena sukladno internim planskim dokumentima revizije, u periodu od prosinca 2009. godine do ožujka 2010. godine. Predmet revizije nisu bila rješenja o uvođenju u pravo korisnika prava utvrđenih zakonskim propisima.

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME

Izvršenom revizijom poslovanja Ministarstva za 2009. godinu konstatirali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

- *Sukladno Pravilniku o internoj kontroli osigurati nadgledanje provođenja pisanih internih kontrolnih postupaka i procedura, radi predlaganja mjera za otklanjanje utvrđenih nedostataka. Takođe je potrebno da se sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje sustava internih kontrola donesu Procedure i pravila korištenja, sigurnosti i zaštite podataka IT sustava, kao i da se doneseni interni akti usklade sa postojećom zakonskom regulativom.*

- *Sukladno članku 9. Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, vršiti upravni nadzor nad provođenjem ovog Zakona, kao i nad stručnim radom ustanova koje osniva Federacija, izdavati instrukcije i vršiti upravni nadzor i kontrolu namjenskog trošenja sredstava namijenjenih za ostvarivanje prava po istom.*
- *Potrebno je u suradnji sa nadležnim institucijama nižih razina vlasti osigurati dosljednu primjenu točke 9. stavak 2. Naputka o načinu isplate novčanih primanja lica sa invaliditetom i o načinu vođenja evidencije o korisnicima prava kao i točke 13. stavak 2. Naputka o načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata i načina vođenja evidencije o korisnicima prava.*
- *Potrebno je da se sukladno člancima 59. i 74. Zakona o proračunima u FBiH i člancima 5. i 20. Uredbe o računovodstvu u FBiH svi rashodi i izdaci priznaju i iskazuju na odgovarajućim pozicijama u onom periodu kada je obveza i nastala.*
- *Potrebno je da Ministarstvo u suradnji sa Vladom FBiH i Federalnim ministarstvom financija poduzme aktivnosti u dijelu reguliranja pitanja isplate obveza nastalih u 2008. i 2009. godini temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom, Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih obitelji, Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinsko invalidskom osiguranju, te uredbi koje je donijela Vlada FBiH o povoljnijim uvjetima umirovljenja.*
- *Potrebno je postupiti sukladno donesenom Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom u cilju ostvarivanja temeljnih prava osoba sa invaliditetom u zakonskom roku, a u suradnji sa nadležnim institucijama osigurati proračunska sredstava za isplatu stvorenih obveza.*
- *Potrebno je da se skupa sa ostalim institucijama poduzmu dodatne aktivnosti u cilju realizacije Zaključaka Vlade FBiH broj 588/09 i 601/09 od 30.07.2009. godine.*
- *Potrebno je da Ministarstvo sukladno svojim nadležnostima, u cilju uspostavljanja kontrole, poduzme aktivnosti na obezbjeđenju adekvatnih evidencija korisnika mirovina koje sukladno zakonskim i ostalim propisima isplaćuje PIO/MIO, a za koje se sredstva trebaju obezbijediti u proračunu FBiH.*
- *Potrebno je da Ministarstvo u okviru svojih nadležnosti sa nadležnim županijskim organima osigura adekvatan nadzor nad zakonskim korišćenjem prava utvrđenih Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom, kao i dosljednu primjenu Naputka o načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata i o načinu vođenja evidencija o korisnicima prava.*
- *Potrebno je da Ministarstvo sukladno svojim nadležnostima, u cilju sprečavanja neosnovanih isplata proračunskih sredstava, poduzme aktivnosti na osiguranju adekvatnih evidencija podnesenih zahtjeva i izvršenih povrata od korisnika prava koji su ta prava izgubili.*
- *Potrebno je osigurati kontinuiranu kontrolu isplaćenih sredstava civilnim žrtvama rata i pravovremeno poduzimati odgovarajuće mjere za povrat nenamjenskih i nepravilno isplaćenih sredstava iz proračuna FBiH.*
- *Potrebno je nastaviti aktivnosti vezano za praćenje namjenskog utroška sredstava namijenjenih za upošljavanje invalidnih lica u 2009. godini, realiziranih putem PIU SESER.*
- *Potrebno je dosljedno primjenjivati zaključeni Ugovor broj 01-35/4-109/07 od 30.01.2007. godine sa Institutom za medicinsko vještačenje, posebno u dijelu redovitog izvješćivanja o izvršenim uslugama od strane istog.*

- *Potrebno je da se prilikom zaključivanja ugovora o pružanju i održavanju računarskih i informatičkih usluga jasno i konkretno specificira vrsta, količina i cijena usluge, način praćenja izvršenja ugovorenih usluga, kao i da se istim obuhvate odredbe o tajnosti podataka, načinu pristupa IT resursima, kao i pravo vlasništva. Također, izbor najpovoljnijeg ponuđača za pružanje i održavanje računarsko informatičkih usluga potrebno je izvršiti sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH.*
- *Potrebno je da Ministarstvo sukladno svojim nadležnostima poduzme adekvatne mjere u cilju pravovremenog i efikasnog korišćenja proračunom odobrenih sredstava, kao i da sredstva troši za namjene za koje su proračunom i odobrena, sukladno donesenim odlukama Vlade FBiH.*
- *Potrebno je poduzeti aktivnosti vezano za realizaciju transfera „Rekonstrukcija ustanova za zbrinjavanje na razini FBiH“ doznačenih u 2009. godini u dijelu namjenskog utroška doznačenih sredstava od strane krajnjih korisnika.*
- *Prilikom nabave roba i usluga postupati sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH i internim aktima Ministarstva u dijelu pravilnog izbora vrste postupka i pravovremenog poduzimanja aktivnosti na provođenju postupka.*
- *Potrebno je poduzeti adekvatne mjere na osiguranju dostavljanja izvješća županijskih službi za zapošljavanje o namjenskom utrošku sredstava (u 2006. i 2007. godini) u iznosu od 243.902 KM, kao i izvršiti uvid u dostavljena izvješća o utrošku ovih sredstava i na osnovu istog poduzeti adekvatne mjere.*
- *Potrebno je izvršiti uvid u namjenski utrošak sredstava doznačenih za izradu tehničke dokumentacije (izvedbeni projekt i pripremni radovi) Fabrike urinara i mokraćnih kesa sa priključcima iz Proračuna FBiH za 2007. godinu i temeljem konstatiranog poduzeti adekvatne aktivnosti.*
- *Izraditi strateški plan razvoja IT sustava kojim bi se osigurala IT podrška svim poslovnim procesima u Ministarstvu sukladno poslovnoj strategiji Ministarstva. Osigurati pisane procedure za upravljanje promjenama na softveru – aplikaciji kao i osigurati stručne resurse za kontrolu IT funkcija.*
- *Potrebno je da se poslovi utvrđeni Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Ministarstva obavljaju angažiranjem uposlenika sukladno Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima u organima državne službe FBiH. Ugovore o djelu zaključivati sukladno zakonskim propisima koji reguliraju navedenu oblast.*
- *Naknade za rad u Federalnom povjerenstvu za implementaciju članka 143. Zakona o radu isplaćivati temeljem relevantne dokumentacije koja potvrđuje da se rješavanje po žalbama vrši sukladno Odluci o formiranju povjerenstva. Također je potrebno da Povjerenstvo sačini Godišnje izvješće o radu.*
- *Potrebno je nastaviti sa aktivnostima vezanim za prikupljanje dokumentacije o vlasništvu nad nepokretnom imovinom ili pravom na raspolaganje, a u cilju ulaska u posjed. Pravovremeno poduzeti aktivnosti na uništenju stalnih sredstava za koje je ministar donio Odluku o rashodu, isknjižavanje iz knjigovodstvene evidencije vršiti temeljem Zapisnika povjerenstva o uništenju stalnih sredstava, sukladno članku 22. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i članku 70. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH. Sa uposlenicima koji su zaduženi za korišćenje stalnih sredstava u vlasništvu Ministarstva, sačiniti akt o zaduženju, a prilikom vraćanja istih i akt o razduženju.*

4. OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2008.GODINU

Na temelju izvršene revizije finansijskih izvješća za 2009. godinu, a u sklopu iste i provjere da li se postupalo po preporukama danim u prethodnim revizijama, ističemo da Ministarstvo **nije postupilo** po preporukama koje se odnose na:

- dosljednu primjenu Pravilnika o uvjetima i načinu korišćenja službenih putničkih automobila u dijelu korišćenja vozila samo u službene svrhe i kontroli potrošnje goriva za sva vozila;
- knjigovodstveno evidentiranje svih rashoda i izdataka perioda kada je obveza i nastala;
- sklapanje ugovora o pružanju i održavanju računarskih i informatičkih usluga kojim se treba jasno i konkretno specificirati vrste, količine usluga, kao i način praćenja izvršenja ugovorenih usluga;
- postupanje sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH u dijelu pravilnog izbora najpovoljnijeg ponuđača i sklapanje Ugovora o pružanju i održavanju računarskih i informatičkih usluga;
- isplatu naknade za rad u Federalnoj komisiji za implementaciju članka 143. Zakona o radu bez osigurane relevantne dokumentacije koja potvrđuje da se rješavanje po žalbama vrši komisijski i izvan radnog vremena;
- sklapanje ugovora o djelu za poslove koji su predviđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji;
- izradu strateškog plana razvoja IT sustava kojim bi se osigurala IT podrška svim poslovnim procesima u Ministarstvu sukladno poslovnoj strategiji Ministarstva. Osiguranje pisanih procedura za upravljanje promjenama na softveru - aplikaciji;
- osiguranje stručnih resursa za kontrolu IT funkcija u Ministarstvu;
- donošenje Procedure i pravila korištenja, sigurnosti i zaštite podataka IT sustava i njihova dosljedna primjena sukladno Smjericama za uspostavu i jačanje sustava internih kontrola;

Preporuke po kojima je **djelomično** postupilo odnose se na:

- vršenje upravnog nadzora sukladno članku 9. Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom, vršenje upravnog nadzora nad provođenjem ovog Zakona i kontrolu namjenskog trošenja sredstava;
- osiguranje, u saradnji sa nadležnim institucijama niže razine vlasti, dosljedne primjene točke 9. stavak 2. Naputka o načinu isplate novčanih primanja lica sa invaliditetom i o načinu vođenja evidencije o korisnicima prava kao i točke 13. stavak 2. Naputka o načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata i načina vođenja evidencije o korisnicima prava;
- izradu adekvatne analize donesenih zakona i uredbi koji tretiraju umirovljenje pod povoljnijim uvjetima radi zakonskog reguliranja obveza utvrđenih donesenim Uredbama od strane Vlade FBiH, a nakon toga i osiguranje potrebnih sredstava za isplate mirovina utvrđenih ovim propisima;
- osiguranje kontinuirane kontrole isplaćenih sredstava civilnim žrtvama rata i pravovremeno poduzimanje odgovarajućih mjera za povrat nenamjenskih i nepravilno isplaćenih sredstava iz Proračuna FBiH;
- osiguranje nadgledanja provođenja pisanih internih kontrolnih postupaka i procedura, radi predlaganja mjera za otklanjanje utvrđenih nedostataka sukladno Pravilniku o internoj kontroli;
- dosljednu primjenu zaključenog ugovora broj 01-35/4-109/07 od 30.01.2007 godine sa Institutom za medicinsko vještačenje, u dijelu ispostavljanja faktura i redovitog izvješćivanja od strane istog, kao i potpune kontrole ispravnosti ispostavljenih faktura;
- poduzete mjere na osiguranju dostavljanja izvješća županijskih službi za zapošljavanje o namjenskom utrošku sredstava (u 2006. i 2007. godini)

U cijelosti **se postupilo** po preporukama koje se odnose na: uspostavljenje centralne evidencije o izvršenim isplatama novčanih primanja civilnih žrtava rata; dosljednu primjenu Pravilnika o unutaršnjoj organizaciji, u dijelu izdavanja i potpisivanja rješenja o uvođenju u pravo od strane ovlaštene osobe i vršenje isplate invalidnina temeljem propisno likvidirane dokumentacije i od strane ovlaštenih uposlenika; izvršeni uvid u raspoloživu dokumentaciju vezano za angažiranje PIU SESER-a, način usvajanja Projekta i osiguranje uvjeta za praćenje realizacije sklopljenih ugovora za dodjelu sredstava za zapošljavanje invalidnih lica; izvršen je uvid u dostavljena izvješća o utrošku sredstava; izvršeni uvid u cjelokupnu dokumentaciju u svezi utvrđivanja načina dodjele poslova COMP 2000 d.o.o. Sarajevo i utvrđeno je vlasništvo aplikativnog softvera za uvođenje u pravo neratnih invalida i civilnih žrtava rata i knjigovodstveno evidentirano; izvršeni uvid u dokumentaciju o vlasništvu nad nepokretnom imovinom ili pravom na raspolaganje (poslovni prostor i garaža), i poduzete su aktivnosti vezano za ulazak u posjed; izvršen je uvid u realizaciju sklopljenog Ugovora o izradi programskog rješenja uvođenja u pravo invalida i civilnih žrtava, program je instaliran i počeo se koristiti; izradu Proračunskog zahtjeva (u dijelu transfera)

sukladno odredbama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom, Zakona o pravima branilaca i članova njihovih obitelji, Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih obitelji, Uredbe II i Uredbe III u dijelu planiranja potrebne visine sredstava. Bruto plaće i naknade uposlenika planirati prema utvrđenom broju uposlenika sistematiziranih Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Ministarstva i Naputku Federalnog ministarstva financija; utvrđivanje nadležnosti Ministarstva, vezane za implementaciju razvojno - investicionih projekata.

Ministarstvo je sukladno članku 16. stavak 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH u roku od 60 dana od dana prijema Revizijskog Izvješća poslalo odgovor sa navedenim radnjama koje su poduzete radi prevazilaženja slabosti i neregularnosti koji su identificirani u revizijskom Izvješću za 2008. godinu. Za svaku danu preporuku u Programu je naveden rok za realizaciju uz obrazloženje.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 Sustav internih kontrola

Izvršena je procjena funkcioniranja sustava internih kontrola kako bi se uvjerali da li uspostavljene interne kontrole osiguravaju točnu i potpunu računovodstvenu evidenciju, potpunu primjenu i sukladnost sa zakonima i propisima, pouzdanost financijskog izvješćivanja, ekonomično, efikasno i efektivno trošenje i zaštitu javnog novca. Odgovornost za uspostavljanje i primjenu sustava internih kontrola je na rukovodstvu Ministarstva. Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji, koji čini temelj i sastavni dio sustava internih kontrola utvrđen je opis poslova i radnih zadataka kao i horizontalna i vertikalna odgovornost, komunikacija i informiranje. Efikasan sustav interne kontrole zahtjeva jasnu internu komunikaciju koja osigurava da svi uposleni u potpunosti razumiju i poštuju politike i procedure koje utiču na njihove dužnosti i odgovornosti, i prime sve informacije potrebne da bi obavili posao. Funkcionalna organizaciona struktura povećava efikasnost upotrebe resursa, eliminiše dupliranje obveza i definira odgovarajuće linije odgovornosti. Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji je sistematizirano 95 radnih mjesta, a na dan 31.12.2009. godine bila su uposlena 83 izvršioaca. Za obavljanje Pravilnikom predviđenih poslova, već dvije godine se angažiraju fizička lica temeljem zaključenih ugovora o djelu, a nije popunjeno ni radno mjesto pomoćnika ministra Sektora za pravne i kadrovske, ekonomsko-financijske i opće poslove, što može uticati na efikasnost obavljanja utvrđenih poslova.

Ministarstvo je sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod proračunskih korisnika donijelo sve pisane procedure, osim Procedura i pravila korišćenja, sigurnosti i zaštite podataka IT sustava. Krajem srpnja 2008. godine donesen je i Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima Ministarstva. Naprijed navedeno znači da je menadžment normativno definirao kontrolne postupke, postupke informiranja i komuniciranja, te izvršio procjenu rizika i postupke nadgledanja za pojedine procese poslovanja. Sukladno Pravilniku o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima ministar je obavezan osigurati da odgovarajuća struktura interne kontrole bude uspostavljena, revidirana i unapređivana u Ministarstvu. Interna kontrola predstavlja sredstvo upravljanja i rukovodstvo je odgovorno za provođenje i nadgledanje specifičnih internih kontrola rada. Sektor u kojem je nastao trošak i Odsjek za ekonomsko-financijske, računovodstvene poslove i poslove nabave treba da zaprimaju, kompletiraju i kontroliraju knjigovodstvenu dokumentaciju, formalno, računski i suštinski. Postupke nadgledanja zakonitosti provođenja pisanih internih kontrolnih postupaka i procedura treba da obavljaju ministar i rukovodeći državni službenici. Nakon obavljene revizije ne možemo potvrditi da je uspostavljen sustav komunikacije kako bi rukovodstvo primalo i analiziralo periodična izvješća o realizaciji odobrenih sredstava i ispunjavanju utvrđenih ciljeva Ministarstva u 2009. godini, a nakon toga donosilo adekvatne zaključke i poduzimalo odgovarajuće mjere na poboljšanju stanja. Uvidom u dokumentaciju, a vezano za implementaciju donesenih akata, konstatirano je da je ministar Rješenjem formirao Povjerenstvo za internu kontrolu koja je tijekom 2009. godine vršila kontrolu financijske dokumentacije bez donesenog plana i programa rada. U Izvješću o radu Povjerenstva za devet mjeseci 2009. godine konstatirano je da su uočeni određeni nedostaci ali nije predložen dokaz da je Izvješće dostavljeno ministru, niti da su poduzete bilo kakve mjere u svezi istog.

Međutim, uvidom u predloženu dokumentaciju u svezi realizacije tekućih transfera utvrđeno je da, iako je Pravilnikom o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima Ministarstva izvršena procjena

rizika i definirani postupci nadgledanja za pojedine procese poslovanja, učinjeni su propusti. Kao i prethodne godine tako i ove u nekim slučajevima su stvarani izdaci za: transfere za neratne invalide i transfere za civilne žrtve rata korisnicima prava koja su ta prava izgubili, a da centri za socijalni rad nisu o tome pravovremeno obavješćivali Ministarstvo; transfere bez kvartalnih izvješća o utrošku sredstava gdje su donesenim odlukama isti traženi; isplate ispostavljenih računa za održavanje softvera bez adekvatnih priloga itd. Transfer za provedbu Zakona zaštite od nasilja nad članovima obitelji i Transfer odvikavanje od ovisnosti nisu realizirani jer Ministarstvo nije poduzelo adekvatne aktivnosti u cilju realizacije odobrenih sredstava za navedene transfere. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju u svezi korišćenja službenih vozila i kontrole potrošnje goriva, ne možemo potvrditi da su u svim slučajevima službena vozila korišćena u svrhu obavljanja službenih poslova, niti je u cijelosti vršena kontrola potrošnje sukladno internim aktima Ministarstva, a u svezi istog ne možemo potvrditi ni validnost evidencija o prisustvu na poslu. Vršena je isplata za obavljanje poslova koji su predviđeni Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji, a radna mjesta kojima je predviđeno obavljanje tih poslova su popunjena. Uvidom u dokumentaciju stvaranja obveza za tekuće izdatke Ministarstva putem blagajne, utvrđeno je da nije ostvaren potpuni nadzor nad trošenjem sredstava, obzirom da je u nekim slučajevima vršena isplata računa u iznosima većim od 100 KM nastalim u dane vikenda, praznika bez dokaza kojim povodom su nastali, kao i kupovina stalnih sredstava. Osobama koje nisu uposlenici Ministarstva tijekom cijele godine vršena je isplata dnevnica za službena putovanja i korišćenja privatnog smještaja u iznosu od 70 % visine dnevnice, a da nisu izmireni porezi i doprinosi sukladno Zakonu o porezu na dohodak i Pravilniku o primjeni Zakona o porezu na dohodak. Također, utvrđeno je da jedan broj donesenih internih akata nije prilagođen organizacionoj strukturi Ministarstva, dok neki nisu sukladni zakonskim i ostalim propisima kao npr. (Naputak o kolanju računovodstvene dokumentacije, Pravilnik o računovodstvenim politikama, Pravilnik o popisu imovine, potraživanja, zaliha i obveza, Pravilnik o uvjetima i načinu korišćenja službenih putničkih automobila, Odluka o korišćenju i ograničenju troškova korišćenja službenih mobilnih i drugih telefona, Odluka o troškovima reprezentacije).

Sukladno Pravilniku o internoj reviziji proračunskih korisnika donesenim od strane Federalnog ministarstva financija, kao i Odlukom Vlade FBiH o utvrđivanju korisnika proračuna FBiH za koje će internu reviziju vršiti Federalno ministarstvo financija, internu reviziju treba da uspostavi ovo Ministarstvo. Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji predviđeno je radno mjesto za obavljanje poslova interne revizije, a tijekom 2009. godine nije izvršen prijem u radni odnos na navedeno radno mjesto.

Sukladno Pravilniku o internoj kontroli osigurati nadgledanje provođenja pisanih internih kontrolnih postupaka i procedura, radi predlaganja mjera za otklanjanje utvrđenih nedostataka.

Potrebno je da se doneseni interni akti usklade sa postojećom zakonskom i ostalom regulativom i da se sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje sustava internih kontrola donesu Procedure i pravila korišćenja, sigurnosti i zaštite podataka IT sustava.

5.2 Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva

Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom (u daljem tekstu Zakon o osnovama socijalne zaštite) definira osnovna prava socijalne zaštite i lica sa invaliditetom. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite od 12.03.2009. godine korisnici prava čije je oštećenje organizma manje od 90% gube ta prava šest mjeseci nakon stupanja na snagu ovog Zakona. **Od početka primjene Zakona o osnovama socijalne zaštite izdato je ukupno 103.000 pravomoćnih rješenja. Od navedenog broja 39.191 korisnik je uveden u pravo i izveden iz prava jer ima oštećenje organizma manje od 90%.** Sukladno naprijed navedenim izmjenama Zakona o osnovama socijalne zaštite svim korisnicima kojima do 30.09.2009. godine nije izdato novo rješenje o priznavanju prava sukladno naprijed navedenim izmjenama Zakona o osnovama socijalne zaštite obustavljena je isplata naknada za priznata prava. Navedeni korisnici su bili obvezni proći ponovnu provjeru u pogledu stepena oštećenja organizma i ranije priznatih prava i istima je trebalo izdati nova rješenja ili o daljem korišćenju ili o eventualnom prestanku prava. **Prema prezentiranim podacima Ministarstva na dan 31.12.2009. godine zaprimljeno je ukupno 13.010 predmeta u kojima je ranijim korisnicima odobreno dalje korišćenje ovih prava.**

Sukladno Zakonu o osnovama socijalne zaštite i Naputku o načinu isplate novčanih primanja lica sa invaliditetom i o načinu vođenja evidencije o korisnicima prava, centralnu evidenciju o izvršenim isplatama

treba da vodi ovo Ministarstvo. Uvidom u predočenu dokumentaciju utvrđeno je da je uspostavljena evidencija o izvršenim isplatama. Navedenim Naputkom utvrđena je obveza županijskih centara za socijalni rad da u roku od petnaest dana obavještavaju Ministarstvo o gubljenju prava korisnika. Uvidom u podnesena obavještenja o ukidanju prava utvrđeno je da je Ministarstvo vršilo isplatu invalidnine korisnicima nakon gubljenja tog prava, što znači da se ne može potvrditi da je uspostavljen adekvatan nadzor nad provođenjem navedenog Zakona i Naputka posebno u dijelu pravovremenog odjavljivanja korisnika kojima to pravo prestaje. **Prema podacima iz Izvješća o radu Ministarstva za 2009. godinu izvršeni su povrati u ukupnom iznosu od 345.488 KM, međutim nije predočena dokumentacija iz koje se može zaključiti da je uspostavljena adekvatna evidencija o ukupnoj vrijednosti podnesenih zahtjeva za povrate, kao i poduzetim mjerama u slučajevima kada nije moguće izvršiti povrat.**

Temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite prava civilnih žrtava rata prenesena su sa županije na razinu FBiH, sa početkom primjene od 01.09.2006. godine. Člankom 9. Zakona o osnovama socijalne zaštite je definirano da Ministarstvo vrši nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih temeljem istog, kao i da vrši upravni nadzor i kontrolu namjenskog trošenja sredstava namjenjenih za ostvarivanje ovih prava, a koja se osiguravaju iz federalnog proračuna. Sukladno naprijed navedenom Zakonu i Naputku o načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata i o načinu vođenja evidencije o korisnicima prava, centralnu evidenciju o izvršenim isplatama vodi ovo Ministarstvo. U 2008. godini sklopljen je Ugovor o izradi programskog rješenja o uvođenju u pravo neratnih invalida i civilnih žrtava rata. Program je instaliran i u potpunosti je profunkcionirao u studenom 2009. godine, što znači da je Ministarstvo osiguralo centralnu evidenciju o izvršenim isplatama za sve korisnike po županijama tek krajem ove fiskalne godine. Program koriste sve nadležne općinske službe i unose u bazu podatke o korisnicima prava. Iste su obvezne sve promjene unijeti u bazu, a dokaze o istom uz ostalu dokumentaciju dostaviti Ministarstvu. Uposlenik Sektora za zaštitu lica sa invaliditetom i zaštitu civilnih žrtava rata vrši kontrolu dostavljene dokumentacije. Prema prezentiranoj dokumentaciji konstatirano je da se, za iznos neosnovanih isplata korisnicima koji su ta prava izgubili, umanjuje iznos mjesečno odobrenih sredstava za isplatu županijskoj službi, što nije utvrđeno propisima kojima se regulira način isplate ovih prava. Zbog naprijed navadenog kao i uvidom u dokumentaciju u svezi nepravovremene odjave korisnika prava, što je za posljedicu imalo isplatu sredstava korisnicima kojima su ta prava prestala, ne može se potvrditi da je ostvaren adekvatan nadzor nad namjenskim trošenjem proračunskih sredstava.

Sukladno članku 9. Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, vršiti upravni nadzor nad provođenjem ovog Zakona, kao i nad stručnim radom ustanova koje osniva Federacija, izdavati instrukcije i vršiti upravni nadzor i kontrolu namjenskog trošenja sredstava namijenjenih za ostvarivanje prava po istom.

Potrebno je u suradnji sa nadležnim institucijama nižih razina vlasti osigurati dosljednu primjenu točke 9. stavak 2. Naputka o načinu isplate novčanih primanja lica sa invaliditetom i o načinu vođenja evidencije o korisnicima prava kao i točke 13. stavak 2. Naputka o načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata i načina vođenja evidencije o korisnicima prava.

Potrebno je da Ministarstvo sukladno svojim nadležnostima, u cilju sprečavanja neosnovanih isplata proračunskih sredstava, poduzme aktivnosti na osiguranju adekvatnih evidencija podnesenih zahtjeva i izvršenih povrata od korisnika prava koji su ta prava izgubili.

5.3 Proračun za 2009. godinu

U Godišnjem iskazu o izvršenju Proračuna za 2009. godinu ukupni izdaci su iskazani u iznosu od 255.155.869 KM, što je za 623.657 KM ili 0,25% manje od odobrenih sredstava. Nerealizirana sredstva se najvećim dijelom odnose na nerealizirana sredstva „Transfera za provedbu Zakona zaštite od nasilja nad članovima obitelji“ u visini od 200.000 KM i „Transfera za odvikavanje od ovisnosti“ u visini od 200.000 KM, plaće i naknade i doprinosi uposlenicima 125.281 KM, izdaci za materijal i usluge 41.408 KM itd.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da je Proračunski zahtjev za 2009. godinu Ministarstvo na vrijeme sačinilo i dostavilo Federalnom ministarstvu financija. **Traženo je ukupno 521.897.442 KM, a odobreno 255.779.525 KM ili 49,01%.** Prema izjavi odgovorne osobe nije vršeno usuglašavanje prije smanjenja iznosa proračunskog zahtjeva, a što je bila zakonska obveza. Najveće

smanjenje u odnosu na proračunom planirana sredstava se odnosilo na smanjenje transfera za uvođenje u pravo neratnih invalida, transfera PIO/MIO i na kapitalnim transferima. Tijekom godine je iz tekuće pričuve Vlada FBiH odobrila Ministarstvu sredstva u visini od 14.576.602 KM (transfer PIO/MIO 14.000.000 KM; plaće i naknade uposlenicima 276.602 KM; rekonstrukcija ustanova za zbrinjavanje na razini FBiH 300.000 KM). Prema prezentiranoj dokumentaciji zbog nedostatka sredstava odobrenih proračunom za isplatu određenih izdataka nastalih temeljem provedbe zakonskih i ostalih propisa, Ministarstvo se u više navrata obraćalo Vladi FBiH i Federalnom ministarstvu financija u cilju osiguranja potrebnih sredstava za isplatu istih. **Odobren je samo manji dio sredstava, što je imalo za posljedicu da se na kraju fiskalne godine iskažu obveze u iznosu od 290.691.892 KM (obaveza prema PIO/MIO na ime već isplaćenih mirovina u iznosu od 180.979.871 KM; obaveza prema licima sa invaliditetom za izdata rješenja o uvođenju u pravo u iznosu od 108.055.580 KM i obaveza prema civilnim žrtvama rata u iznosu od 1.656.441 KM) koje se odnose na 2008. i 2009. godinu, na poziciji „Ostali razgraničeni rashod“, što nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH. Navedene obveze predstavljaju više stvoreni izdatak od odobrenih sredstava Proračunom FBiH za 2009. godinu. Iskazivanje navedenih obveza na ovoj poziciji ima utjecaj na istinit i točan prikaz rezultata poslovanja i izvršenja proračuna za fiskalnu godinu.**

Struktura navedenih izdataka je dana u Tabeli br. 1.

Potrebno je da se sukladno člancima 59. i 74. Zakona o proračunima u FBiH i člancima 5. i 20. Uredbe o računovodstvu u FBiH svi rashodi i izdaci priznaju i iskazuju na odgovarajućim pozicijama u onom periodu kada je obveza i nastala.

Potrebno je da Ministarstvo u suradnji sa Vladom FBiH i Federalnim ministarstvom financija poduzme aktivnosti u dijelu reguliranja pitanja isplate obveza nastalih u 2008. i 2009. godini temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom, Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih obitelji, Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinsko invalidskom osiguranju, te uredbi koje je donijela Vlada FBiH o povoljnijim uvjetima umirovljenja.

5.4 Tekući rashodi

5.4.1 Izdaci za materijal i usluge

Ugovorene i druge posebne usluge iskazane su u financijskim izvješćima u iznosu od 184.733 KM. U okviru istih iskazani su **ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti** u iznosu od 82.500 KM, koji se odnose na usluge temeljem zaključenih ugovora o djelu sa šest osoba sa kojima su produžavani ugovori o djelu kontinuirano od 2007. i 2008. godine. Uvidom u Pravilnik o unutarnjoj organizaciji konstatirali smo da su istim predviđeni poslovi za koje su sklapani ugovori o djelu, a to su: pravni poslovi iz nadležnosti Ministarstva; obavljanje operativno-analitičkih i informatičkih poslova; unos u bazu podataka neratnih invalida (tri ugovora o djelu u iznosu neto naknade od po 12.000 KM); provođenje aplikacije za praćenje toka dokumenata neratnih invalida (neto naknada 9.600 KM); praćenje primjene potrebnih matematskih metoda u oblasti financija i pripreme proračuna (neto naknada 16.500 KM) i upravljanje putničkim vozilom (neto naknada 20.400 KM). Obzirom da je potreba za obavljanjem navedenih poslova iskazana duži vremenski period Ministarstvo je trebalo angažiranje uposlenika izvršiti sukladno Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima u organima državne službe FBiH.

Na poziciji **Ostale nespomenute usluge** evidentiran je i isplaćen neto iznos od 3.600 KM (4.374 KM bruto) temeljem Rješenja ministra od 16.05.2008. godine, kojim je višem samostalnom referentu-administratoru baze podataka u Kabinetu ministra, odobrena isplata u iznosu od 300 KM mjesečno za obavljanje poslova kontakt osoba za Projekt "Sjednica bez papira", te za održavanje i up-date stranice Ministarstva, uključujući mijenjanje sadržaja site-a, strukture stranice, teksta, slika, filmova i ostalih dokumenata. Ovo rješenje se primjenjuje od 01.01.2008. godine, a realizacija na osnovu istog nastavljen je i tijekom cijele 2009. godine. Ne možemo potvrditi opravdanost isplate ove naknade, jer se navedeni poslovi nalaze u opisu redovnih poslova tehničkog sekretara, sukladno Pravilniku o unutarnjoj organizaciji Ministarstva.

Potrebno je da se poslovi utvrđeni Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Ministarstva obavljaju angažiranjem uposlenika sukladno Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima u organima državne službe FBiH. Ugovore o djelu zaključivati sukladno zakonskim propisima koji reguliraju navedenu oblast.

U okviru **Izdataka za rad povjerenstava** evidentiran je iznos od 10.075 KM, koji se odnosi na naknade za rad u Federalnom povjerenstvu za implementaciju članka 143. Zakona o radu. Nije nam predočena dokumentacija iz koje se može zaključiti da su poslovi obavljani povjerenički i izvan radnog vremena, sukladno Odluci o formiranju povjerenstva. Također nam nije prezentirano godišnje Izvješće o radu iz koga bi mogli utvrditi koliko je podneseno žalbi za rješavanje i koliko je riješeno tijekom 2009. godine.

Naknade za rad u Federalnom povjerenstvu za implementaciju članka 143. Zakona o radu isplaćivati temeljem relevantne dokumentacije koja potvrđuje da se rješavanje po žalbama vrši sukladno Odluci o formiranju povjerenstva. Također je potrebno da Povjerenstvo sačini Godišnje izvješće o radu.

5.5 Tekući transferi

Tekući transferi iskazani su u iznosu 250.938.771 KM (sa sredstvima tekuće pričuve), što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 33.080.653 KM ili 11,65 %. Transferi pojedincima smanjeni su za 29.296.223KM, a transferi neprofitnim organizacijama za 3.784.431 KM.

5.5.1 Transfer za lica sa invaliditetom-neratni invalidi

Transfer za lica sa invaliditetom ostvaren je u visini od 152.357.624 KM. Pravo na socijalnu zaštitu prema članku 12. Zakona o osnovama socijalne zaštite imaju lica koja se nalaze u stanju socijalne zaštite, a uvođenje korisnika u pravo počelo je u 2006. godini. Iznos naknade se utvrđuje rješenjem temeljem Pravilnika o ocjenjivanju oštećenja organizma kod lica sa invaliditetom u postupku ostvarivanja prava po navedenom Zakonu. Naputkom o načinu isplate novčanih primanja lica sa evidencije o korisnicima prava utvrđen je način isplate sredstava. Visina naknade korisnika ovih prava je precizirana člankom 18. točka f navedenog Zakona. Sredstva za ostvarenje ovih prava se osiguravaju u proračunu FBiH. Vlada FBiH je Odlukom broj 218/09 od 18.03.2009. godine utvrdila koeficijent 1,00 (jedan) za usklađivanje visine mjesečnih primanja lica sa invaliditetom za veljaču 2009. godine, a koji je korišćen za obračun do srpnja 2009. godine. Sukladno Zakonu o načinu ostvarenja ušteta u FBiH Vlada FBiH je Odlukom broj 589/09 od 30.07.2009. godine utvrdila koeficijent od 0,9% za obračun mjesečne naknade primanja lica sa invaliditetom za period srpanj- kolovoz 2009. godine. Po toj Odluci je vršen obračun i isplata mjesečnih primanja do kraja fiskalne godine.

Uvidom u predočenu dokumentaciju, utvrđeno je da je Ministarstvo kod izrade proračunskog zahtjeva iskazalo potrebu za sredstvima u visini od 316.800.000 KM. Sredstva su planirana za 56.219 korisnika prava koliko ih je bilo u prosincu 2008. godine i za 54.599 zahtjeva koji su na dan 31.12.2008. godine bili na obradi u Ministarstvu. U navedeni iznos sredstava planirane su i razlike isplata koje po Zakonu o osnovama socijalne zaštite pripadaju podnosiocu zahtjeva i to mjesec dana nakon podnošenja zahtjeva centru za socijalni rad. Temeljem prezentiranog ne može se potvrditi da je Ministarstvo poduzimalo odgovarajuće aktivnosti u cilju pravovremenog uvođenja u pravo svih podnosilaca zahtjeva po rješenjima centara za socijalni rad, a prema izjavi ovlaštene osobe dato je obrazloženje da uvođenje u pravo nije vršeno prema planiranoj dinamici iz razloga što proračunom niti za jednu godinu, od kada je Zakon o osnovama socijalne zaštite stupio na snagu, nisu bila osigurana potrebna sredstva. Navedeno ima značajnost iz razloga što pravo na naknadu korisnika, kojima su centri za socijalni rad izdali rješenja o ostvarivanju ovih prava počinje teći mjesec dana nakon podnošenja zahtjeva, i da će iznos naknade teretiti proračun u narednom periodu.

Stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite od 14.03.2009. godine svi korisnici prava kojima je utvrđen stepen invaliditeta manji od 90% to pravo gube sa 14.09.2009. godine, a od strane Ministarstva su do navedenog datuma obrađeni svi primljeni zahtjevi. **U navedenom periodu uvedeno je u pravo i izvedeno iz prava 39.191 korisnik i po istom utvrđena obveza u visini od 135.747.853 KM. Do kraja godine izvršena je isplata obveza po navedenom osnovu u iznosu od 27.692.273 KM što znači da je od ukupno stvorenog duga na dan 31.12.2009. godine ostalo još neisplaćeno 108.055.580 KM.** U cilju provedbe naprijed navedenog zakonskog propisa za ostvarivanje

prava invalida sa invaliditetom 90 i 100% Ministarstvo je centrima za socijalni rad uputilo Naputak za praktičnu primjenu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite. Prema prezentiranim podacima na dan 31.12.2009. godine za 13.010 korisnika je utvrđeno dalje korišćenje ovih prava.

Ministarstvo je temeljem Zakona o osnovama socijalne zaštite vršilo reviziju prvostupanjskih rješenja nakon čega su korisnici uvođeni u pravo i uspostavljena je baza podataka korisnike prava. Dio poslova i u ovoj godini kao i ranije, vršen je putem ugovora o djelu angažiranjem diplomiranog pravnika. Isti je vršio reviziju izdanih rješenja od strane centara za socijalni rad i svojim potpisom zapravo uvodio u pravo korisnike, s tim da je u ovoj godini vršena naknadna ovjera od strane ovlaštene osobe iz Ministarstva. Konačan pregled za isplatu-rekapitulaciju naknada invalidnina potpisuje pomoćnik ministra Sektora za zaštitu lica sa invaliditetom i zaštitu civilnih žrtava rata, a nalog za unos obveza u Glavnu knjigu riznice potpisuje šef Odsjeka za ekonomke, finansijske, računovodstvene poslove i poslove nabave.

Ministarstvo je 01.02.2010. godine od Federalnog ministarstva financija tražilo instrukcije o načinu knjigovodstvenog evidentiranja stvorenih a neisplaćenih obveza na dan 31.12.2009. godine, temeljem ispostavljenih rješenja o uvođenju u pravo, međutim isto nije dalo instrukciju, a obveze su evidentirane na vremenskim razgraničenjima.

Tijekom fiskalne godine prema prezentiranoj dokumentaciji Ministarstvo je obavješćivalo Vladu FBiH i Federalno ministarstvo financija o nedostatku sredstava za isplatu naprijed navedenih obveza. Vlada FBiH je **Zaključkom broj 601/09 od 30.07.2009. godine zadužila Federalno ministarstvo financija i ovo Ministarstvo da utvrde model za izmirenje duga prema neratnim invalidima koji je nastao provedbom Zakona o osnovama socijalne zaštite.** Međutim, ne može se potvrditi da su od strane istih poduzete adekvatne aktivnosti kao i da je osiguran potreban iznos sredstava za izmirenje obveza temeljem ispostavljenih rješenja o uvođenju korisnika u pravo.

Potrebno je postupiti sukladno donesenom Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom u cilju ostvarivanja temeljnih prava osoba sa invaliditetom u zakonskom roku, a u suradnji sa nadležnim institucijama osigurati proračunska sredstava za isplatu stvorenih obveza.

Potrebno je da se skupa sa ostalim institucijama poduzmu dodatne aktivnosti u cilju realizacije Zaključka Vlade FBiH broj 601/09 od 30.07.2009. godine

5.5.2 Transfer za PIO/MIO-refundiranje isplaćenih sredstava za isplaćene mirovine pod povoljnijim uvjetima sukladno donesenim uredbama i zakonima

Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2009. godinu na poziciji „Transfer za PIO/MIO-Refundacija sredstava za mirovine vojnih umirovljenika po povoljnijim uvjetima-Uredba II i III“ odobrena su sredstva u iznosu od 71.150.000 KM. Obveza izdvajanja iz proračuna sredstava za refundaciju PIO/MIO-u utvrđena je Uredbom o povoljnijim uvjetima za stjecanje prava na starosnu mirovinu vojnih osiguranika vojske FBiH, Uredbom o stjecanju prava na starosnu mirovinu po povoljnijim uvjetima pripadnika bivše vojske FBiH i državnih službenika i namještenika bivšeg Federalnog ministarstva obrane, Zakonom o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih obitelji, Zakonom o pravima branilaca i članova njihovih obitelji, kao i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom invalidskom osiguranju.

Člankom 6. Uredbe o povoljnijim uvjetima za stjecanje prava na starosnu mirovinu vojnih osiguranika vojske FBiH, člankom 5. Uredbe o stjecanju prava na starosnu mirovinu po povoljnijim uvjetima pripadnika bivše vojske FBiH i državnih službenika i namještenika bivšeg Federalnog ministarstva obrane, člankom 57. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih obitelji kao i člankom 24. Zakona o demobiliziranim braniteljima i članovima njihovih obitelji, utvrđeno je da će se sredstva za isplatu ovih mirovina osigurati proračunom FBiH sve dok korisnici mirovina ne ispune uvjete za starosnu mirovinu sukladno Zakonu o mirovinsko invalidskom osiguranju u FBiH. Vlada FBiH je 04.11.2009. godine donijela Uredbu o izmjeni i dopuni Uredbe o povoljnijim uvjetima za stjecanje prava na starosnu mirovinu vojnih osiguranika vojske FBH (Uredba II) i Uredbu o izmjeni i dopuni Uredbe o stjecanju prava na starosnu mirovinu pod povoljnijim uvjetima pripadnika bivše Vojske FBiH i državnih službenika i namještenika bivšeg Federalnog ministarstva obrane (Uredba III) kojim je propisala da se sredstva potrebna za pokriće obveza nastalih sukladno ovim uredbama osiguravaju u iznosu od 50% iz

sredstava koja se vode na posebnom podračunu nositelja mirovinskog i invalidskog osiguranja u FBiH i 50% potrebnih sredstava iz proračuna FBiH. Sredstva se osiguravaju za korisnike mirovina koji su umirovljeni po Uredbu II do donošenja odgovarajućeg Zakona, a za korisnike mirovina po Uredbi III sve dok je Uredba na snazi.

Člankom 94. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom invalidskom osiguranju od 26.01.2009. godine definirano je da će se licima, na koja se to odnosi, u proračunu FBiH osiguravati sredstva za pokriće dijela visine mirovine temeljem priznatog posebnog staža (vrijeme koje je provedeno u obrani odnosno u pripremi za obranu BiH u periodu 18.09.1991-23.12.1995. godine). Također, člankom 139. naprijed navedenog Zakona utvrđeno je da će se vojnim osiguranicima pripadnicima bivše JNA državljanima BiH korisnicima mirovina koji imaju prebivalište na teritoriji Federacije, mirovina isplaćivati u visini od 50% iznosa mirovine određene sukladno propisima o mirovinskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika koji su se primjenjivali do dana stupanja na snagu ovog Zakona. Sredstva za isplatu ovih mirovina osiguravaju se u proračunu FBiH.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatirano je da je Federalni zavod PIO/MIO redovno mjesečno nakon izvršenih isplata mirovina po naprijed navedenim osnovama dostavljao zahtjeve za refundaciju Ministarstvu, međutim iz prezentiranog ne može se potvrditi da je od strane istog (Sektora za penzijsko invalidsko osiguranje i međunarodnu regulativu socijalnog osiguranja) vršena adekvatna kontrola dostavljenih zahtjeva za refundaciju, a također nije vođena ni evidencija nastalih i plaćenih obveza po naprijed navedenim osnovama. Dostavljeni zahtjevi su prosljeđivani Federalnom ministarstvu financija. Unos obveza vršen je od strane Odsjeka za ekonomsko-financijske, računovodstvene poslove i poslove nabave na način da se putem naloga za knjiženje obveza unosila u Glavnu knjigu riznice u visini 1/12 odobrenog iznosa sredstava na poziciji ovog transfera. Kod unosa obveza nije navedeno koja vrsta obveza se refundira i za koji period. Ukupno je u Glavnu knjigu riznice uneseno obveza u visini od 71.150.000 KM koliko je Proračunom FBiH za 2009. godinu i odobreno.

Na kraju fiskalne godine na poziciji „Ostali razgraničeni rashodi“ iskazana je obveza prema Federalnom zavodu PIO/MIO na ime duga za isplaćene mirovine do 31.12.2009. godine u iznosu od 180.979.871 KM. Prema prezentiranoj dokumentaciji obveza je knjigovodstveno evidentirana temeljem, od strane Federalnog zavoda PIO/MIO, dostavljenog Pregleda potraživanja nastalih provođenjem propisa o povoljnijem umirovljenju i Zakonu o mirovinskom i invalidskom osiguranju na dan 31.12.2009. godine. Prema podacima obveze se odnose na:

u KM		
Redni broj	Zakonski temelj	Obveze na dan 31.12.2009. godine
1.	Uredba o povoljnijim uvjetima za stjecanje prava na starosnu mirovinu vojnih osiguranika vojske FBiH („Sl. novine FBiH”, broj 18/04 i 27/04, 47/04 i 77/09)	14.624.415
2.	Uredba o stjecanju prava na starosnu mirovinu po povoljnijim uvjetima pripadnika bivše vojske FBiH i državnih službenika i namještenika bivšeg Federalnog ministarstva odbrane („Sl. novine FBiH”, broj 75/06 58/07 ,89/07, 31/08 i 77/09).	51.200.042
3	Zakon o demobiliziranim braniteljima i članovima njihovih obitelji („Sl. novine FBiH”, broj 61/06 27/08 i 32/08).	34.689.399
4	Zakon o pravima branilaca i članova njihovih obitelji odbrane („Sl. novine FBiH”, broj 33/04, 56/05 i 70/07).	3.641.829
5	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom invalidskom osiguranju („Sl. novine FBiH”, broj 4/09 od 26.01.2009. godine) za mirovine temeljem priznatog posebnog staža članak 94. zakona	71.201.306
6	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom invalidskom osiguranju („Sl. novine FBiH”, broj 4/09 od 26.01.2009. godine) za isplatu mirovina bivše JNA članak 139. Zakona	5.622.880
	UKUPNO	180.979.871

Imajući u vidu da nije uspostavljena adekvatna evidencija obveza prema PIO/MIO-u, da nije vršena adekvatna kontrola dostavljenih zahtjeva za refundaciju, da se prilikom izmirenja obveza nije navodila vrsta i period obveze na koji se odnosi, kao i da nije vršeno usuglašenje, ne može se potvrditi da iskazani iznos obveze na poziciji „Ostali razgraničeni rashod“ predstavlja stvarne obveze kako po vrsti tako i periodu na koji se odnosi.

Uzimajući u obzir da se iskazani dug odnosi na isplaćene mirovine do 31.12.2009. godine i da je isti iskazan na vremenskim razgraničenjima a ne i na rashodima i izdacima fiskalne godine, tj. u periodu kada su oni i nastali, ne može se potvrditi da je postupljeno sukladno člancima 59. i 74. Zakona o proračunima u FBiH i člancima 4. i 20. Uredbe o računovodstvu u FBiH. Ministarstvo je 01.02.2010. godine od Federalnog ministarstva financija tražilo instrukcije o načinu knjigovodstvenog evidentiranja stvorenih a neisplaćenih obveza na dan 31.12.2009. godine temeljem isplaćenih mirovina pod povoljnijim uvjetima, međutim isto nije dalo instrukciju, a obveze su evidentirane na vremenskim razgraničenjima.

Tijekom fiskalne godine prema prezentiranoj dokumentaciji Ministarstvo je obavješćivalo Vladu FBiH i Federalno ministarstvo financija o nedostatku sredstava za isplatu naprijed navedenih obveza. **Vlada FBiH je Zaključkom broj 588/09 od 30.07.2009. godine prihvatila Informaciju o dugu i sredstvima potrebnim za financiranje mirovina ostvarenih pod povoljnijim uvjetima** i istim je zadužila Federalni zavod PIO/MIO, Federalno ministarstvo financija, Federalno ministarstvo branitelja i invalida domovinskog rata i Federalno ministarstvo rada i socijalne skrbi da izvrše analizu zakona i uredbi o povoljnijem umirovljenju i predlože Zakon na temelju koga će se na jedinstven način urediti umirovljenje pod povoljnijim uvjetima. Međutim, ne može se potvrditi da su od strane istih poduzete adekvatne aktivnosti kao i da je obezbjeđen potreban iznos sredstava za izmirenje obveza prema PIO/MIO-u na ime već isplaćenih mirovina utvrđenih zakonskim i ostalim propisima koje se trebaju obezbijediti u proračunu FBiH.

Potrebno je da Ministarstvo sukladno svojim nadležnostima, u cilju uspostavljanja kontrole, poduzme aktivnosti na obezbjeđenju adekvatnih evidencija korisnika mirovina koje sukladno zakonskim i ostalim propisima isplaćuje PIO/MIO, a za koje se sredstva trebaju obezbijediti u proračunu FBiH.

Potrebno je da se skupa sa ostalim institucijama poduzmu dodatne aktivnosti u cilju realizacije Zaključka Vlade FBiH broj 588/09 od 30.07.2009. godine.

Potrebno je da se sukladno člancima 59. i 74. Zakona o proračunima u FBiH i člancima 4. i 20. Uredbe o računovodstvu u FBiH svi rashodi i izdaci priznaju i iskazuju na odgovarajućim pozicijama u onom periodu kada je obveza i nastala.

5.5.3 Transfer za civilne žrtve rata

Proračunom odobreni transfer za civilne žrtve rata u iznosu od 38.500.000 KM je tijekom godine rebalansom smanjen na 25.039.582 KM, a iskazan je u visini od 25.010.398 KM. Odobrena sredstva nisu bila dovoljna za isplatu nastalih obveza u iznosu od 1.656.441 KM koji se odnosi na dostavljene zahtjeve za sredstvima za Sarajevsku, Unsko Sansku, Tuzlansku i Hercegovačko - neretvansku županiju. Ministarstvo je tijekom godine tražilo nedostatna sredstva iz tekuće pričuve ali ista nisu odobrena, a što je imalo za posljedicu da je ovaj transfer u financijskim izvješćima iskazan u manjem iznosu za naprijed navedena nedostatna sredstva.

Temeljem Zakona o osnovama socijalne zaštite prava civilnih žrtava rata su prenesena sa županijskih na federalnu razinu. Na dan 31.12.2009. godine u pravo je uvedeno ukupno 10.943 korisnika. Prema ovom Zakonu nadležna općinska služba vodi evidenciju o korisnicima i izvršenim isplatama, te dostavlja nadležnom županijskom organu uprave mjesečna zbirna izvješća o broju korisnika, iznosu naknada i isplatama kao i sve promjene od utjecaja na ostvarivanje prava korisnika. Nadležni županijski organi uprave podnose Ministarstvu zahtjeve za novčana primanja koja se osiguravaju iz federalnog proračuna. Uz ove mjesečne preglede korisnika prava dostavljaju se i rješenja novih korisnika prava ili rješenja o obustavljanju daljih isplata korisnicima kojima su ta prava prestala.

Radi objedinjavanja baze podataka korisnika prava Ministarstvo je tijekom 2008. godine sklopilo Ugovor o izradi programskog rješenja uvođenja u pravo neratnih invalida i civilnih žrtava rata. Program je instaliran i njegova primjena za sve korisnike je počela u studenom 2009. godine. Program koriste nadležne općinske službe, županijski organi uprave i Sektor za zaštitu lica sa invaliditetom i zaštitu civilnih žrtava rata

ovog Ministarstva. Uvidom u način rada – korišćenja Programa utvrđeno je da, nadležne općinske službe unose u bazu podataka podatke o korisnicima prava i iste na utvrđenim obrascima dostavljaju ovom Ministarstvu. Uposlenik Sektora za zaštitu lica sa invaliditetom i zaštitu civilnih žrtava rata vrši kontrolu dostavljene dokumentacije tako što upoređuje podatke dostavljene u papirnoj formi sa podacima unesenim u bazu podataka. Uočene nepravilnosti se odmah, na dostavljenoj dokumentaciji, otklanjaju nakon čega se dostavljaju nadležnom Sektoru Ministarstva na unos u Glavnu knjigu riznice. Na ovaj način je stvorena mogućnost detaljne kontrole cjelokupne dokumentacije posebno dostavljenih rješenja o uvođenju u pravo ili gubljenju tog prava i vršenja nadzora nad trošenjem sredstava osiguranih proračunom FBiH. Instaliran program je između ostalog trebao da omogući općinskim službama pravovremeni unos svih promjena kod korisnika prava u bazu podataka, a to znači dosljednu primjenu točke 3., 4., 13. i 14. Naputka o načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata i o načinu vođenja evidencija o korisnicima prava. Međutim, tijekom 2009. godine izvršen je povrat više trebovanih sredstava u ukupnoj visini od 74.927 KM, a što je 36% više u odnosu na izvršeni povrat u prethodnoj godini. Više trebovana sredstva su posljedica nepravovremene prijave gubljenja prava od strane općinskih organa koji su u ovoj godini utvrđeni u svim županijama, a u prethodnoj godini te pojave su utvrđene u šest županija. Uvidom u predočenu dokumentaciju utvrđeno je da nadležne općinske službe dosljedno ne primjenjuju točku 13. stavak 1. i 2. naprijed navedenog Naputka prema kojem sve promjene od utjecaja na ostvarivanje prava korisnika treba da se unose u bazu podataka i dostavljaju dokazi o istom nadležnom županijskom organu u roku od 15 dana. Nedosljedna primjena navedenog Naputka imala je za posljedicu isplatu proračunskih sredstava korisnicima prava koja su ta prava izgubili. Iako je izvršen povrat više isplaćenih sredstava konstatirano je da Ministarstvo nije pravovremeno ostvarilo adekvatan nadzor čime bi neutemeljene isplate bile onemogućene.

Potrebno je da Ministarstvo u okviru svojih nadležnosti sa nadležnim županijskim organima osigura adekvatan nadzor nad zakonskim korišćenjem prava utvrđenih Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom, kao i dosljednu primjenu Naputka o načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata i o načinu vođenja evidencija o korisnicima prava.

Potrebno je osigurati kontinuiranu kontrolu isplaćenih sredstava civilnim žrtvama rata i pravovremeno poduzimati odgovarajuće mjere za povrat nenamjenskih i nepravilno isplaćenih sredstava iz proračuna FBiH.

5.5.4 Transfer podrška upošljavanju invalidnih lica

Transfer podrška upošljavanju invalidnih lica realiziran je u visini od 450.000 KM sukladno Odluci Vlade FBiH broj 217/09 od 12.03.2009. godine. Odlukom je definirano da će se sredstva u visini od 350.000 KM sukladno Programu koji utvrdi i odobri ovo Ministarstvo realizirati putem PIU SESER-a, a sredstva u visini od 100.000 KM putem MERCY CORPS SCOTLAND URED BiH Tuzla. Odlukom su naprijed navedeni korisnici sredstava bili obvezni Ministarstvo izvješćivati o utrošku sredstava.

Program podrške upošljavanju invalidnih lica PIU SESER od 01.05.2009. godine odobren je od strane Ministarstva i delegiran je predstavnik za člana povjerenstva za dodjelu sredstava. Sredstva za realizaciju navedenog programa doznačena su 24.09.2009. godine. Prvo Izvješće o implementaciji Programa podrške upošljavanja invalidnih lica u FBiH dostavljeno je krajem godine, a prema istom sklopljeno je 57 ugovora ukupne vrijednosti od 346.212 KM za upošljavanje 70 invalidnih lica. Obzirom na vrijeme doznačavanja sredstava od strane PIU SESER krajnjim korisnicima planiran je monitoring nad namjenskim korišćenjem ugovorima odobrenih sredstava tijekom 2010. godine.

Potrebno je nastaviti aktivnosti vezano za praćenje namjenskog utroška sredstava namijenjenih za upošljavanje invalidnih lica u 2009. godini, realiziranih putem PIU SESER.

5.5.5 Transfer za implementaciju i uvođenje u prava neratnih invalida

Ovaj transfer realiziran je u visini od 1.135.949 KM ili 99,13% odobrenog proračuna.

Vlada FBiH je Odlukom o raspodjeli sredstava broj 292/09 od 9. travnja 2009. godine definirala da se sredstva doznače: Institutu za medicinsko vještačenje 400.000 KM, COMP-u 2000 d.o.o. Sarajevo 164.000 KM, centrima za socijalni rad 400.000 KM i ovom Ministarstvu 536.000 KM. Odlukom je utvrđen način

realizacije sredstava navedenim korisnicima uz obvezu izvješćivanja o utrošku, a obveza Ministarstva je da tromjesečno izvješćava Federalno ministarstvo financija i Vladu FBiH o utrošku istih.

Institutu za medicinsko vještačenje u FBiH po navedenom transferu doznačena su sredstva u iznosu od 398.961 KM. Sredstva su doznačena temeljem Ugovora broj 01-35/4-109/07 od 30.01.2007. godine, u kome su definirana međusobna prava i obveze. Prema ovom ugovoru, Institut za medicinsko vještačenje u FBiH obavlja poslove medicinskog vještačenja tjelesnog oštećenja i drugih vrsta medicinskog vještačenja korisnika prava iz oblasti socijalne zaštite, ispostavlja fakture za izvršene usluge i podnosi izvješća o obavljenom medicinskom vještačenju. Ministarstvo vrši kontrolu i plaća ispostavljene fakture i treba da uspostavi evidenciju o obrađenim predmetima. Uvidom u predočenu dokumentaciju utvrđeno je da se uz ispostavljene fakture dostavljaju i pregledi lica kod kojih je izvršeno medicinsko vještačenje. Institut je dostavio Izvješće o radu Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja za 2009. godinu, a nije sačinjavano posebno izvješće koje se odnosi samo na ovo Ministarstvo, što je obveza prema potpisanom Ugovoru.

Potrebno je dosljedno primjenjivati zaključeni Ugovor broj 01-35/4-109/07 od 30.01.2007. godine sa Institutom za medicinsko vještačenje, posebno u dijelu redovitog izvješćivanja o izvršenim uslugama od strane istog.

Firmi COMP 2000 d.o.o. Sarajevo na ime Projekta održavanja aplikacije SOTAC za 2009. godinu doznačena su sredstva u visini od 164.000 KM. Sredstva su doznačena sukladno zaključenom Ugovoru o pružanju i održavanju računarskih i informatičkih usluga. **Ugovor je sklopljen bez prethodno provedene procedure izbora najpovoljnijeg ponuđača kako je propisano Zakonom o javnim nabavama BiH, kojom bi se osigurala adekvatna konkurencija. Uvidom u navedeni ugovor konstatirali smo da je istim utvrđena ukupna cijena usluga, kao i vrste usluga koje će se vršiti u okviru navedene cijene, međutim nije navedena cijena pojedinačnih usluga kao ni način praćenja izvršenja istih.** Navedeno je imalo za posljedicu, a što je potvrđeno uvidom u dokumentaciju, da su za izvršene usluge ispostavljane fakture u kojima nije navedeno koja vrsta usluga je izvršena i po kojoj cijeni, kako bi se mogla izvršiti adekvatna kontrola izvršenih usluga. Izmirenje obveza prema firmi COMP d.o.o. Sarajevo vršeno je na način da se u Glavnu knjigu riznice mjesečno unosila obveza u visini 1/12 ukupno Odlukom Vlade FBiH odobrenih sredstava za ove namjene. Konstatirani propusti prilikom utvrđenog načina doznačavanja sredstava za naprijed navedene namjene ustanovljeni su i prethodne godine, dana je preporuka, po kojoj nije postupljeno.

Potrebno je da se prilikom zaključivanja ugovora o pružanju i održavanju računarskih i informatičkih usluga jasno i konkretno specificira vrsta, količina i cijena usluge, način praćenja izvršenja ugovorenih usluga, kao i da se istim obuhvate odredbe o tajnosti podataka, načinu pristupa IT resursima, kao i pravo vlasništva.

Izbor najpovoljnijeg ponuđača za pružanje i održavanje računarsko informatičkih usluga potrebno je izvrši sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH.

Od ukupno odobrenih sredstava Odlukom Vlade FBiH Ministarstvu je odobreno 536.000 KM a realizirano 172.877 KM. Sredstva su namijenjena u svrhu bržeg i efikasnijeg uvođenja u pravo neratnih invalida i civilnih žrtava rata, po donesenim odlukama Ministarstva temeljem provedenih procedura Zakona o javnim nabavama BiH. Prema prezentiranoj dokumentaciji konstatirano je da je od strane Ministarstva izvršeno smanjenje odobrenih sredstava utvrđenih Odlukom Vlade FBiH na iznos od 181.999 KM tj. smanjenje je izvršeno u iznosu za koji su rebalansom proračuna FBiH za 2009. godinu umanjena sredstva za ovaj transfer. Od navedenog iznosa, prethodno donesenim odlukama Ministarstva, sredstva su doznačena savezima i udruženjima u iznosu od 110.000 KM (Savezu slijepih FBiH, Savezu paraplegičara i oboljelih od dječije paralize FBiH, Savezu distrofičara oboljelih od multiple skleroze BiH, Uniji udruženja civilnih žrtava rata u FBiH, Savezu udruženja za pomoć osobama s mentalnom retardacijom FBiH Sarajevo, Savezu udruga slijepih Herceg Bosna Mostar, Savezu invalida FBiH, Savezu udruženja građana oboljelih od poliomeylitisa, povrede mozga i kičmene moždine u FBiH; Savezu udruženja građana oštećenog sluha i govora BiH i Savezu invalida rada FBiH), a iznos od 19.362 KM firmi COMP 2000 d.o.o. Sarajevo na ime usluga održavanja softvera i instaliranja antivirusa. **Iz prezentirane dokumentacije ne može se potvrditi da su naprijed navedena sredstva utrošena za namjene utvrđene Odlukom Vlade FBiH jer su ista**

dodijeljena savezima i udruženjima i za održavanja softvera i instaliranja antivirusa, a ne na brže i efikasnije uvođenje upravo neratnih invalida i civilnih žrtava rata.

Potrebno je odobrena proračunska sredstva trošiti za namjene za koje su proračunom i odobrena, sukladno donesenim odlukama Vlade FBiH.

5.6 Transfer za provedbu Zakona zaštite od nasilja nad članovima obitelji i Transfer odvikavanje od ovisnosti

Proračunom za 2009. godinu predviđen je Transfer za provedbu Zakona zaštite od nasilja nad članovima obitelji u iznosu od 200.000 KM i Transfer za odvikavanje od ovisnosti također u iznosu od 200.000 KM. Uvidom u predočenu dokumentaciju konstatirano je da Ministarstvo nije poduzelo adekvatne aktivnosti u cilju realizacije odobrenih sredstava za navedene transfere, a što je imalo za posljedicu da isti nisu realizirani.

Potrebno je da Ministarstvo u skladu sa svojim nadležnostima poduzima adekvatne mjeru u cilju pravovremenog i efikasnog korišćenja proračunom odobrenih sredstava.

5.7 Kapitalni transfer Rekonstrukcija ustanova za zbrinjavanje na nivou FBiH

Sukladno članku 9. Zakona o osnovama socijalne zaštite nadzor nad stručnim radom ustanova koje osniva FBiH vrši Ministarstvo, dok sukladno članku 10. Zakona o preuzimanju prava i obveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH nadzor nad stručnim radom i nadzor nad zakonitošću rada zavoda vrše: Federalno ministarstvo rada i socijalne skrbi, Federalno ministarstvo pravde, Federalno ministarstvo zdravstva, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke svako u okviru svoje nadležnosti.

Ukupno realizirana sredstva transfera „Rekonstrukcija ustanova za zbrinjavanje na nivou FBiH” iskazana su u visini od 700.000 KM. Sredstva su osigurana Proračunom FBiH za 2009. godinu i iz tekuće pričuve. Odlukom Vlade FBiH broj 614/09 od 19.08.2009. godine izvršena je raspodjela proračunom odobrenih sredstava u visini od 1.000.000 KM, međutim navedeni iznos sredstava je značajno umanjen Rebalansom proračuna FBiH za 2009. godinu, a od strane Ministarstva nisu poduzete aktivnosti u dijelu izmjene i dopune navedene odluke, već je umanjeње sredstava izvršeno na teret sredstava predviđenih za rad Ministarstva. Nije predočena dokumentacija da su korisnici sredstava izvješćivali Ministarstvo o utrošku istih sukladno navedenoj odluci. Ministarstvo je na kraju godine dostavilo financijsko izvješće o ukupno realiziranim transferima Federalnom ministarstvu financija.

Potrebno je poduzeti aktivnosti vezano za realizaciju transfera „Rekonstrukcija ustanova za zbrinjavanje na razini FBiH“ doznačenih u 2009. godini u dijelu namjenskog utroška doznačenih sredstava od strane krajnjih korisnika.

5.8 Primjena Zakona o javnim nabavama BiH

Planom nabava za 2009. godinu bila je predviđena nabava opreme - biro oprema ili putnički automobil po principu staro za novo u iznosu od 51.000 KM o čemu je ministar trebao donijeti posebnu odluku.

Uvidom u predočenu dokumentaciju utvrđeno je da nije izvršena nabava putničkog automobila kako je planom bilo predviđeno, a sredstva su usmjerena za nabavu biro opreme. Donesena je posebna Odluka o postupku javne nabave mrežne opreme rutera koja je realizirana sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH. Međutim, uvidom u dokumentaciju o izvršenoj nabavi 23.12.2009. godine utvrđeno je da su provedbom tri postupka direktnim sporazumijevanjem nabavljeni: fotokopir aparat u iznosu od 5.751 KM, računari u iznosu od 5.635 KM kao i laptopi u iznosu od 4.741 KM (bez PDV-a). Uvidom u predočenu dokumentaciju utvrđeno je da naprijed navedena nabava nije izvršena sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH i internim aktima u dijelu pravilnog izbora vrste postupka.

Prilikom nabave roba i usluga postupati sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH i internim aktima Ministarstva u dijelu pravilnog izbora vrste postupka i pravovremenog poduzimanja aktivnosti na provođenju postupka.

5.9 Ostali nalazi

5.9.1 Realizacija preporuka iz 2006. 2007. i 2008. godine transfer za zapošljavanje invalidnih lica

Transfer podrška upošljavanju invalidnih lica za 2008. godinu realiziran je u visini od 898.340 KM sklapanjem 118 ugovora za upošljavanje 149 invalidnih osoba putem PIU SESER. Najvećim dijelom sredstva su uplaćena u 2009. godini radi čega se implementacija projekta nastavila u 2009. godini. PIU SESER je sukladno usvojenom Programu podrške upošljavanju invalidnih lica vršio monitoring nad namjenskim utroškom sredstava odobrenih u 2008. godini, a koja su realizirana u 2009. godini. U svim uzetim uzorcima u obrascu „monitoring” potpisom je potvrđeno izvršenje monitoringa uz predočenu sliku uposlene osobe na radnom mjestu za koje su ugovorom dodijeljena sredstva. Uvidom u dostavljeno Izvješće o zapošljavanju osoba sa invaliditetom po naprijed navedenom projektu utvrđeno je da je PIU SESER-a u 2009. godini od 118 sklopljenih ugovora raskinuto 15 ugovora ukupne vrijednosti 101.000 KM. Izvršen je povrat 21.500 KM na transakcijski račun Proračuna FBiH, dok je u proceduri povrata iznos od 79.500 KM po osnovi 11 raskinutih ugovora o čemu se vodi adekvatna evidencija u Ministarstvu u Odsjeku za pravne i ekonomske poslove.

Potrebno je nastaviti započete aktivnosti oko povrata sredstava dodijeljenih za zapošljavanje invalidnih lica kako bi se povrat osigurao u što kraćem roku.

Transfer podrška upošljavanju invalidnih lica za 2006. i 2007. godinu vršena je putem Županijskih službi za zapošljavanje. Ukupno je utrošeno 1.900.000 KM za koje je tijekom ranijih revizija konstatirano da nije predočena dokumentacija o izvršenom utrošku istih. Ministarstvo je sačinilo izvješće o utrošku doznačenih sredstava po županijama. Prema podacima iz predočenog izvješća utrošeno je ukupno 1.656.098 KM i uposleno 317 invalidnih lica. Neutrošena sredstva u visini od 243.902 KM su i dalje na raspolaganju županijskim službama za zapošljavanje s tim da su iste u obvezi da dostave izvješća o namjenskom utrošku ovih sredstava.

Potrebno je poduzeti adekvatne mjere na osiguranju dostavljanja izvješća županijskih službi za zapošljavanje o namjenskom utrošku sredstava (u 2006. i 2007. godini) u iznosu od 243.902 KM, kao i izvršiti uvid u dostavljena izvješća o utrošku ovih sredstava i na osnovu istog poduzeti adekvatne mjere.

5.9.2 Transfer za fabriku urinara

Odlukom Vlade FBiH broj 932/07 od 17.12.2007. godine o utrošku sredstava „Rekonstrukcija i kapitalna investicija izgradnje Fabrike urinara i mokraćnih kesa“ utvrđenih Proračunom FBiH za 2007. godinu u iznosu od 500.000 KM Savezu invalida FBiH. Odlukom su odobrena sredstva za izradu tehničke dokumentacije (izvedbeni projekt i pripremni radovi) Fabrike urinara i mokraćnih kesa sa priključcima. Savez invalida FBiH je bio dužan izvjestiti Ministarstvo o utrošenim sredstvima, a Ministarstvo Federalno ministarstvo financija i Vladu FBiH.

Savez invalida FBiH je 2008. godini Ministarstvu i Vladi FBiH dostavio Izvješće o dosadašnjim aktivnostima na projektu izgradnje Fabrike urinara i mokraćnih kesa. Iz izvješća se nije moglo zaključiti da su sredstva utrošena za namjene za koje su i odobrena, radi čega je izvršenom revizijom financijskih izvješća za 2008. godinu dana preporuka da se izvrši uvid u dokumentaciju i da se na temelju konstatiranog poduzmu mjere. Tijekom revizije financijskih izvješća za 2009. godinu nije predočena dokumentacija iz koje bi se moglo utvrditi da je Ministarstvo postupilo po danoj preporuci u svezi utvrđivanja namjenskog utroška sredstava odobrenih Odlukom Vlade FBiH broj 932/07 od 17.12.2007. godine.

Potrebno je izvršiti uvid u namjenski utrošak sredstava doznačenih za izradu tehničke dokumentacije (izvedbeni projekt i pripremni radovi) Fabrike urinara i mokraćnih kesa sa priključcima iz Proračuna FBiH za 2007. godinu i temeljem konstatiranog poduzeti adekvatne aktivnosti.

5.10 IT sustav

Ured za reviziju institucija u FBiH nekoliko godina uzastopno u svojim revizijskim izvješćima prati IT sustav Ministarstva sa posebnom pažnjom posvećenom sustavu za uvođenje u pravo, evidenciju i obračun naknada korisnika socijalnih prava u kom se obrađuje značajna vrijednost proračunskih sredstava i kao takav značajno utiče na financijske iskaze Ministarstva.

SOTAC je financiran iz kreditnih sredstava međunarodne zajednice, a tijekom revizije predložen je CD sa izvornim kodom i izvješće o realizaciji projekta. Softver je evidentiran kao nematerijalno sredstvo u računovodstvenim evidencijama. Softversko rješenje SOTAC se najvećim dijelom izvršava na IT infrastrukturi Ministarstva, a pristup se ostvaruje iz socijalnih županijskih/općinskih centara/sluzbi. Poslove održavanja i razvoja softverskog rješenja SOTAC i IT infrastrukture vrši vanjska firma koja je i autor softverskog rješenja. Za izbor vršioca usluga se ne primjenjuju postupak Zakona o javnim nabavama BiH koji osigurava konkurenciju i izbor najpovoljnijeg ponuđača. Ugovori o vršenju informatičkih usluga ne sadrže sve bitne elemente poslovnog odnosa (vrstu, količinu i cijenu usluge) što ostavlja prostor za različita tumačenja ugovora i dodatno fakturiranje. Nisu obezbijedeni interni resursi za kontrolu izvršenih informatičkih usluga. Nisu regulirana pravila za način pristupa i korištenja resursa IT sustava što za krajnju posljedicu može imati neovlašteno korištenje prava.

Nije izrađen strateški okvir za razvoj IT funkcija usklađen sa strategijom poslovnog razvoja Ministarstva. Ne primjenjuje se adekvatna metodologija pri implementaciji novih modula SOTAC tako da se dio novih funkcionalnosti ne koristi. Skrećemo pozornost na funkcionalnost povezivanja softverskog rješenja SOTAC sa ljekarskim komisijama u institutima za medicinsko vještačenje koja se ne koristi iako su za razvoj izdvojena značajna proračunska sredstva.

Izraditi strateški plan razvoja IT sustava kojim bi se osigurala IT podrška svim poslovnim procesima u Ministarstvu sukladno poslovnoj strategiji Ministarstva. Osigurati pisane procedure za upravljanje promjenama na softveru – aplikaciji.

Potrebno je osigurati stručne resurse za kontrolu IT funkcija.

5.11 Popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2009. godine

Uvidom u prezentirano Izvješće o izvršenom popisu sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2009. godine, konstatirano je da je izvršen naturalni popis i da je izvršena usporedba stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem. Nije predložena relevantna dokumentacija koja potvrđuje na temelju čega je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje nepokretne imovine ukupne vrijednosti od 1.534.538 KM (tri poslovna prostora i to: Dio sale u zgradi SIZ-a- Trg Heroja, Poslovni prostor zgrada u ul. Antuna Branka Šimića broj 4. i garaža), niti je prezentiran dokaz o stvarnom korišćenju poslovnog prostora od strane Ministarstva u ulici Milana Preloga br. 9, što je konstatirano i prethodne godine. Tijekom 2009. godine pokrenute su aktivnosti oko utvrđivanja činjenica o vlasništvu navedenih poslovnih objekata. Ministarstvo se 11.08.2009.godine obratilo Službi za zajedničke poslove organa i tijela FBiH sa zahtjevom za dostavu dokumentacije o vlasništvu nad nepokretnom imovinom ili pravom na raspolaganje svih nepokretnosti koji su knjigovodstveno evidentirane u ovom Ministarstvu. Utvrđeno je da se u ulici Milana Preloga br. 9 nalaze dva prostora nastala pregrađivanjem jednog koji je bio privatno vlasništvo, te još jedan prostor koji koristi preduzeće za održavanje liftova „Dimont“.

Nakon izvršenog popisa Povjerenstvo je utvrdilo da je jedan dio stalnih sredstava i sitnog inventara neispravan, te isti predložilo za otpis bez detaljnog obrazloženja načina likvidiranja i knjiženja eventualnih razlika. Ovo ističemo iz razloga što jedan broj stalnih sredstava ima značajnu knjigovodstvenu vrijednost kao npr. mobitel od 707 KM, printer 394 KM itd. Ministar je donio Odluku o rashodu stalnih sredstava i sitnog inventara nabavne vrijednosti 38.956 KM, ispravke vrijednosti 33.579 KM i knjigovodstvene vrijednosti 5.376 KM. Tijekom revizije nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da su navedena stalna sredstva i sitan inventar stvarno i uništeni, temeljem koje bi trebalo vršiti isknjižavanje. Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da je rashodovano 15 mobitela nabavne vrijednosti 7.162 KM,

ispravke vrijednosti 3.509 KM i knjigovodstvene vrijednosti 3.653 KM. Nisu prezentirana zaduženja i razduženja za mobitele, a isti su nabavljeni i u 2009. godini.

Potrebno je nastaviti sa aktivnostima vezanim za prikupljanje dokumentacije o vlasništvu nad nepokretnom imovinom ili pravom na raspolaganje, a u cilju ulaska u posjed.

Potrebno je pravovremeno poduzeti aktivnosti na uništenju stalnih sredstava za koje je ministar donio Odluku o rashodu, isknjižavanje iz knjigovodstvene evidencije vršiti temeljem Zapisnika povjerenstva o uništenju stalnih sredstava, sukladno članku 22. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i članku 70. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Potrebno je sa uposlenicima koji su zaduženi za korišćenje stalnih sredstava u vlasništvu Ministarstva, sačiniti akt o zaduženju, a prilikom vraćanja istih i akt o razduženju.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku Federalno ministarstvo rada i socijalne skrbi se očitovalo dopisom broj 02-14/1-3283/09 od 05.05.2010. godine, na dostavljeni Nacrt izvješća o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća za 2009. godinu. U očitovanju je navedeno da su za jedan dio nalaza već pokrenute aktivnosti na realizaciji istih, dok su za drugi dio nalaza dana određena obrazloženja i dostavljena određena dokumentacija. Navedena obrazloženja nisu prihvaćena obzirom da nije priložena relevantna dokumentacija koja bi potvrdila navedeno, a što bi utjecalo na izmjenu nalaza u Izvješću. Detaljno pojašnjenje dano je u Komentaru na dostavljeno Očitovanje na Nacrt izvješća o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća za 2009. godinu, koji je dostavljen uz Konačno izvješće.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju

Munib Ovčina, dipl. oec.

Voda tima:

Nusreta Hadžimustafić, dipl. oec.

Član tima:

Kimeta Bihorac, dipl. oec.

Tabela br. 1.
Izvršenje proračuna Federalnog ministarstva rada i socijalne skrbi na dan 31.12.2009. godine
u KM

Redni broj	Vrsta rashoda	Proračun za 2009.god.	Izmjene i dopune Proračuna za 2009.god. ¹	Tekuća pričuva u 2009.god. ²	Zakonska preraspodjela sredstava. ³	Smanjenje zakonskog proračuna ⁴	Operativni proračun za 2009. god. ⁵ (od 4 do 7)	Izvršenje proračuna za 2009.god.	Proračun za 2008.god.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	Tekući izdaci	3.288.490	3.642.355				3.642.283	3.475.594,66	8.450.808
1.	Bruto plate zaposlenih	1.706.114	2.044.548				2.044.548	2.001.623,28	2.098.960
2.	Naknade troškova zaposlenih	350.653	434.359				434.359	386.598,61	535.918
3.	Doprinosi poslodavca	189.163	244.766				244.766	210.170,46	231.570
4.	Putni troškovi	70.000	43.190				43.190	39.349,14	69.746
5.	Izdaci za energiju	70.000	54.380				54.308	51.115,78	51.239
6.	Izdaci za komunalne usluge	120.000	122.648				122.648	120.959,14	111.730
7.	Nabavka materijala	42.560	42.560				42.560	41.628,42	50.726
8.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	70.000	43.190				43.190	39.033,18	51.640
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	350.000	350.000				350.000	340.765,35	339.143
10.	Izdaci za tekuće održavanje	70.000	53.190				53.190	44.372,70	48.709
11.	Osiguranje i bankarske usluge	40.000	24.680				24.680	15.245,53	14.800
12.	Ugovorene usluge	210.000	184.844				184.844	184.733,07	4.846.627
II	Tekući grantovi	262.778.820	251.294.742		100.000		251.394.742	250.938.770,67	284.019.428
1.	Grantovi pojedincima	221.228.820	223.524.362				223.524.362	223.507.624,5	252.803.848
2.	Grantovi neprofitnim organizacijama	41.550.000	27.770.380		100.000		27.870.380	27.431.146,17	31.215.580
III	Kapitalni grantovi	1.000.000	800.000		-100.000		700.000	700.000	0
IV	Kapitalni izdaci	51.000	51.000			-8.500	42.500	41.503,41	24.542
1.	Nabavka opreme	51.000	51.000			-8.500	42.500	41.503,41	24.542
A	Ukupno rashodi i izdaci (I+II+III+IV)	267.118.310	255.788.025			-8.500	255.779.525	255.155.868,73	292.494.778
B	Neraspoređeni višak prihoda i rashoda⁶		12.360.278						
A+B	UKUPNO ODOBRENA SREDSTVA	267.118.310	268.148.303			-8.500	255.779.525	255.155.868,73	292.494.778
	Broj zaposlenih	96	84				84	83	87

¹ Zakon o izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2009.godinu (»Sl. novine FBiH« broj 81/09)

² Sredstva tekuće pričuve Vlade FBiH odobrena su u iznosu od 14.576.607 KM obuhvaćena su izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2009.godinu

³ Nakon usvojenog rebalansa Federalno ministarstvo financija je odobrilo internu preraspodjelu u visini od 100.000 KM sa pozicije kapitalnih grantova na tekuće grantove

⁴ Smanjenje zakonskog proračuna izvršeno od strane Federalnog ministarstva financija u visini od 8.500 KM

⁵ Ukupno odobreni operativni proračun za 2009.godinu

⁶ Odobreni iznos sredstava na poziciji „Neraspoređeni višak prihoda i rashoda“ u iznosu od 12.360.278 KM, Ministarstvo nije raspolagalo sredstvima, a ista su realizovana od strane Federalnog ministarstva financija